wz. 1996 „BERYL” C

5,56 mm karabinek wz. 1996 „BERYL”

Mokra, 2019 rok – “80-lecie Bitwy pod Mokrą”

Historia konstrukcji

Polski 5,56 mm karabinek wz. 1996 „BERYL” został opracowany w Polskich Zakładach Metalowych „Łucznik”, który został opracowany na bazie 5,45 mm karabinka automatycznego wz. 1988 „TANTAL”, który miał być krajowym odpowiednikiem karabinku AKS-74 kalibru 5,45 mm, który był dostosowany do nowego radzieckiego naboju pośredniego 5,45 x 39 mm. Karabinek wz. 1988 „TANTAL” wyróżniał się użyciem trójstrzałowego ogranicznika długości serii wystrzałów oraz przystosowanego do miotania granatów nasadkowych „FOSFORYT”. Aby to umożliwić, zastosowane zostało wielofunkcyjne urządzenie wylotowe, pełniąc łącznie funkcję nasadki do wystrzeliwania granatów oraz kolbę prętową, która była składana na bok. Broń była standardowo wyposażona w mechaniczne przyrządy celownicze podświetlane trytem. Tuż po zakończeniu produkcji karabinka wz. 1988 w Radomiu rozpoczęto prace nad nową bronią, którą oznaczono „BERYL”, który jednak miał być dostosowany do

standardowego naboju pośredniego dla NATO czyli 5,56 x 45 mm. Konstruktorem prowadzonym projektu był K. Styczyński. W nowym karabinku (w stosunku do TANTALA) kolbę prętową zastąpiono nową kolba rurową, wydłużono nieco lufę do nowej broni, na na jej końcu osadzony został na stałe prosty tłumik płomienia. Pozostawiono możliwość dodatkowego miotania granatów nasadkowych dla nowej broni. Powstała możliwość podłączania do broni dodatkowo 40 mm granatnika podwieszanego typu wz. 1974 „PALLAD”. Jednak najważniejsza zmianą konstrukcji broni była teraz możliwość do przyłączania optycznych przyrządów celowniczych za pośrednictwem kilkakrotnie zmienianej podstawy – tak zwanej szyny szybkoodłączanej, mocowanej nad pokrywą komory zamkowej.

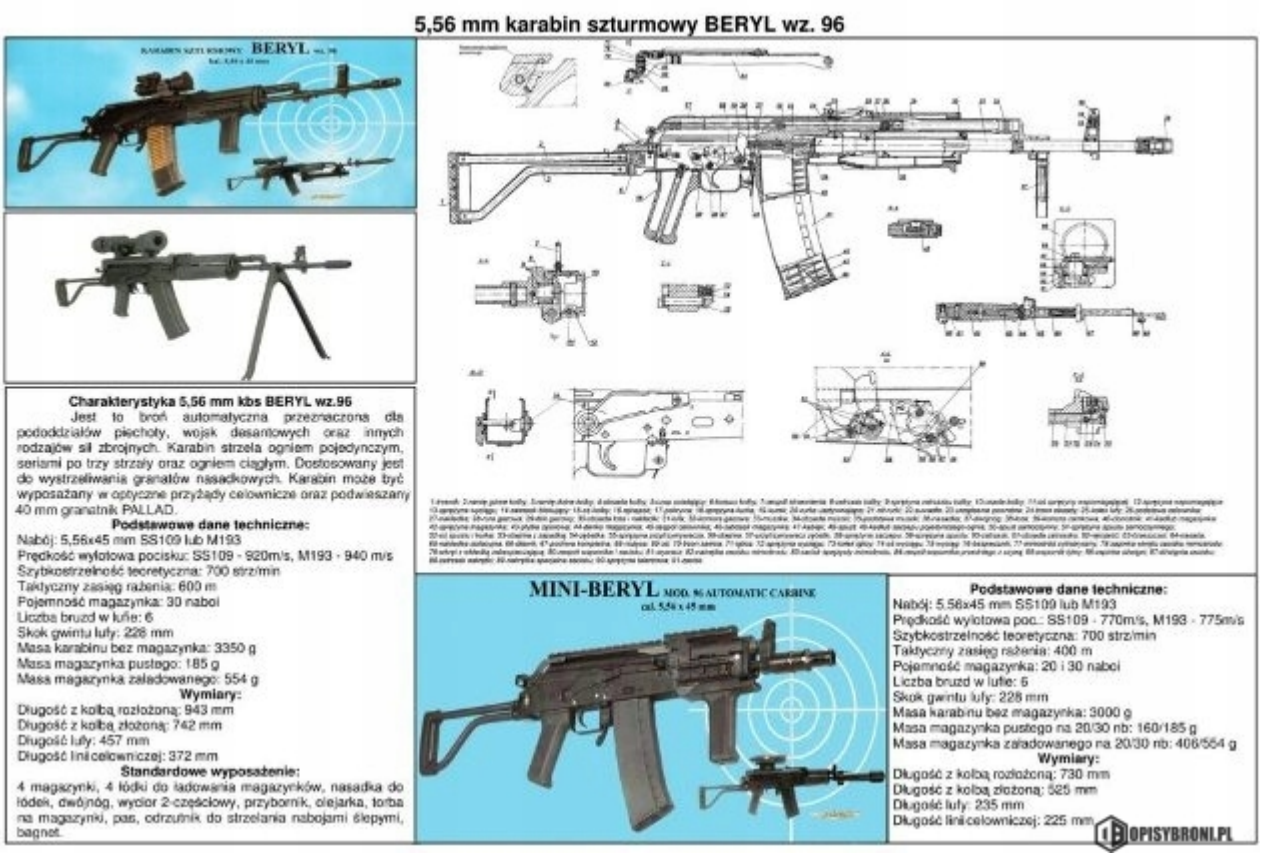

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Mokra, gmina Kłobuck – inscenizacja 80-lecia Bitwy pod Mokrą

Partię prototypowa karabinku automatycznego „BERYL”, wyprodukowano w 1995 roku, a trzy lata później ostatecznie zakończono jego badania techniczne i poligonowe, rozpoczęto sukcesywne wprowadzanie do na wyposażenie Wojska Polskiego, pod ostateczną nazwą: „5,56 mm karabin/karabinek szturmowy wz. 1996” (w skrócie kbs). Karabinek wz. 1996 jest obecnie podstawową bronią indywidualną żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej.

Do tej pory była dwukrotnie modernizowana, dlatego w uzbrojeniu występują obok siebie trzy podstawowe wersje: „A” (standard”, „B” (z łożem, ze stałym uchwytem pionowym i bocznymi szynami typu Picatinny) oraz „C” (broń z teleskopowa kolbą o regulowanej długości, z zintegrowanym łożem i nakładką z szynami Picatinny, poprawionymi manipulatorami, ergonomicznym uchwytem pistoletowym oraz zmienionym wyposażeniem, nowymi magazynkami). Na bazie tej ostatniej wersji powstały dwie wersje eksportowe broni „BERYL”:

- BERYL M454, wersja eksportowa dostosowana do naboju 5,45 x 39 mm (rok 2011)
- BERYL M762, wersja eksportowa dostosowana do naboju 7,62 x 39 mm (rok 2013)

Z kolei na rynek cywilny (przede wszystkim polski) jest produkowany samopowtarzalna wersja BERYL-Sport.

Opis konstrukcji

Karabinek szturmowy wz. 96 „BERYL” jest indywidualną bronią samoczynno-samopowtarzalną. Zasada działania jest oparta na wykorzystaniu energii gazów prochowych, odprowadzanych przez boczny otwór lufy. Ryglowanie przez obrót zamka na prawo (dwa rygle). Mechanizm spustowy z ogranicznikiem długości serii umożliwia strzelanie ogniem pojedynczym, seriami trzystrzałowymi oraz ogniem ciągłym. Przełącznik rodzaju ognia po lewej stronie broni. Oddzielna dźwignia bezpiecznika po prawej stronie komory zamkowej. Zasilanie z dwurzędowych magazynków łukowych o pojemności 30 nabojowych, jednakże

istnieje możliwość użycia magazynków 20-nabojowych. Otwarte przyrządy celownicze, składające się z muszki i celownika krzywkowego, ze szczerbinką, o nastawach od 100 do 1000 metrów. Nastawa bojowa „S” odpowiada nastawie na odległość do 440 metrów. Przyrządy celownicze wyposażone w trytowe źródła światła (do strzelań nocnych). Kolba metalowa składana na prawą stronę komory zamkowej (możliwość strzelania z kolba złożona).

Użytkownicy

1. Afganistan: nieokreślona liczba została przekazana przez Polskę do jednostek Afgańskich, szkolonych przez polskich żołnierzy

2. Litwa: około 80 sztuk broni BERYL wz. 1996A (w tym 10 z wz. 74 PALLAD i 10 z CWL-1), w użyciu przez litewskie siły specjalne

3. Nigeria: 1000 szuk broni BERYL model M762 (wz. 96C w kartidżu 7,62 x 39 mm), zostały dostarczone do Nigerii w 2014 roku, kolejne 500 sztuk tych karabinków trafiło tam w 2015 roku. Fabryka Broni „Łucznik” może się spodziewać kolejnych dostaw broni, jeżeli w najbliższych latach Nigeria zdecydowała się na karabinek BERYL jaki ich podstawową broń. W lipcu 2017 roku armia nigeryjska posiadała na swoim wyposażeniu na pewno 2000 sztuk tej broni

4. Polska: około 80 500 sztuk broni wyprodukowanych, obejmuje wszystkie wersje karabinku wz. 1996 oraz Mini-BERYL

Autor: Dawid Kalka
Drzonów – Lubuskie Muzeum Wojskowe/Piknik Militarny – Święto Wojska Polskiego 15. 08. 2020

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Producent broni: Zakłady Metalowe „Łucznik” w Radomiu / Fabryka Broni „Łucznik” – Radom Sp. Z.o.o.
- Tytuł i sygnatura instrukcji technicznej: 5,56 mm karabin szturmowy wz. 1996 DWLąd.21/2000. Instrukcja zakładowa – 5,56 mm karabin szturmowy wz. 1996 BERYL. Instrukcja obsługi i użytkowania
- Przeznaczenie: do zwalczania siły żywej na odległościach do 500 metrów (podstawowa nastawa „S” do 440 metrów)
- Typ broni: indywidualna automatyczna broń strzelecka (samoczynna-samopowtarzalna)
- Zasada działania broni: odprowadzanie część gazów prochowych przez boczny otwór w lufie
- Ryglowanie: przez obrót zamka
- Mechanizm spustowy: z przełącznikiem rodzaju ognia: ogień pojedynczy, seria trzystrzałowa oraz ogień ciągły
- Mechanizm zabezpieczający: bezpiecznik nastawny, dźwigniowy oraz spust samoczynny
- Zasilanie broni: magazynek łukowy, wymienny
- Kaliber broni: 5,56 mm
- Typ naboju: 5,56 x 45 mm
- Rodzaje stosowanych nabojów: z pociskiem zwykłym z rdzeniem stalowym RS< z pociskiem smugowym SM oraz ślepy
- Masa naboju: 12,3 – 12,4 gram

- Masa pocisku: 4,0 – 4,1 gram
- Typy granatów nasadkowych: kumulacyjno-odłamkowy GNPO, dymny NGD-93, zapalający NGZ-93, oświetlający NGO-93
- Długość broni (wz. 1996A oraz B) z kolbą: rozłożoną – 943 mm, złożona 742 mm
- Długość broni (wz. 1996C) z kolbą: wysunięta – 980 mm, wsunięta – 910 mm
- Długość lufy: 457 mm
- Liczba/skok bruzd: 6/228 mm
- Długość linii celowniczej: 372 mm
- Masa broni bez magazynka: wz. 1996A – 3,35 kg, wz. 1996C (bez/z szyną szybkoodłączaną) – 3,6 kg/3,9 kg
- Masa szyny szybkoodłączanej do wz. 1996B i C: 0,3 kg
- Masa magazynka nie załadowanego: 0,185 kg
- Masa broni załadowanej: wz. 1996A – 3,35 kg, wz. 1996C – ok. 4,6 kg
- Pojemność magazynka: standardowo 30 nabojów
- Odległość celowania: 100 – 1000 metrów
- Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku: 910 m/s
- Energia początkowa pocisku: 1656 J
- Szybkostrzelność teoretyczna: 700 strz./min.
- Szybkostrzelność praktyczna: ogniem ciągłym – 100 strz./min., ogniem pojedynczym – 40 strz./min.
- Standardowe wyposażenie broni: Szyna szybkoodłączalna (wz. 1996B i C), pas nośny (wz. 1996A i B), paś nośny trzypunktowy (wz. 1996C), uchwyt przedni (wz. 1996C), klips do łączenia magazynków (wz. 1996C), dwójnóg, wycior składany, przybornik z przyborami do broni, torba na magazynki, olejarka, cztery łódki 15 nabojowe do doładowywania magazynków, nasadka do łódek, bagnet nożycowy typu 6H4, dodatkowe cztery magazynki, odrzutnik do strzelania amunicją ślepą
- Dodatkowe wyposażenie broni: szyna szybkoodłączalna (wz. 1996A), celownik noktowizyjny typu PCS-5M „Gabro”, celownik holograficzny EOTech HWS 552

Autor: Zdjęcia Dawid Kalka

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka
Święto Wojska Polskiego, Piknik Militarny 15.08.2021 – Koziegłowy
Broń – 6. Batalion Powietrznodesantowy, 6. Brygada Powietrznodesantowa

Bibliografia

1. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
2. Najnowsze uzbrojenie Wojska Polskiego Siły lądowe, wydawnictwo Bellona
3. https://pl.wikipedia.org/wiki/Karabinek_wz._96_Beryl